

דו"ח על „מונטה קארלו הישראלי": שיכון המיליונרים והמולטי-מיליונרים

בקיסריה: מי בונה, מי גור, כמה זה עולה ולמי משלמים מיסים

עשירי יושבי ביתר

העשירים מתגוררים בשכונה 2. שם, על מיגרשים בני דונאם אחד מינימום ועשרה דונאם מכסימום, בונים העשירים את הווילות שלהם. שכונה זו מתרוקנת משך השבוע ממרבית תושביה, המחזיקים בה בתים לטופי שבוע בלבד. חלק מתושבי השכונה הם תושבי-חוץ, מיליונרים שרכשו בתים גם בישראל.

נוטל את האחריות חיים גולדנברג, מנכ"ל החברה לפיתוח קיסריה שבבעלות הבארון. הרי הן כדלקמן: כשהחל הבארון רוטשילד מתעניין בפיתוח קיסריה הוא פנה לשר האוצר דאז, לוי אשכול, והציע לו לפתח את איזור קיסריה כאיזור קייט ונופש. הוא הציע, בשלב ראשון, להקים את קרן קיסריה שתחזיק בניכסי הבארון, לצרף אליה את חלקות האדמה שניטשו על-ידי הערבים, נלקחו על-ידי מינהל מקרקעי ישראל והפכו רכושה של מדינת ישראל. את הרווחים מכסיפי הקרן הציע הבארון, אליבא דגולדנברג, לתרום לקידום החינוך הגבוה בישראל. וכך, בשנת 1962, נחתם הסכם בין הבארון רוטשילד לבין מדינת ישראל לייסוד הקרן, כאשר כל קרקעות פיק"א נמסרו לבעלות המדינה. ברומנית בוצעה על-ידי הבארון הכירת אדמה ל-200 שנה לזכות קרן קיסריה על שטח בן 2000 דונאם, שעליו הוקמו שכונות הווילות. קרן קיסריה הפכה, ברבות הימים, החברה לפיתוח קיסריה, ומחזיקה-המניות בחברה זו הם מדינת ישראל 50 אחוז, והבארון רוטשילד 50 אחוז.

מי בא לגור בקיסריה? בתחילה היה המקום כולו חולות וים ועתיקות יפהפיות. ראשון התושבים הגיע לקיסריה לפני 15 שנים. היה זה מורה-דרך בשם הרשל בנג'י מין. שבנה את ביתו במרידיו והיה התושב היחידי בסביבה. ביתו לא חובר למערכת ביוב, לחשמל או למים. אחרי הגיעה הרופאה ד"ר חנה ביליג, שהיא כיום אשה בת שמונים שעדיין מת-

שהיה ניתן לרכישה מנחל חדרה ועד מעגן-מיכאל, לבד משטח שהיה שייך ל-כנסייה היוונית ועוד כמה שטחים שהיו בבעלות ערבית. אותו שטח גדול, בן 30 אלף הדונאם, מוכר כיום לקיסריה. הבארון חלם להפוך את קיסריה למונטה קארלו של המזרח-התיכון — מקום שיוויד את בירות מעל המפה, איזור של מגורים, קייט ותיירות, האדמות נמסרו לפיק"א, והתוכניות הוכנסו למגירה והוקפאו.

הנדיב הידוע נפטר, בנו, אביו של הבאי רון אדמונד דה-רוטשילד ייבדל-להיים ארוכים, לא גילה כל עניין בפלשתינה, ואילו הנכד לא זו בלבד שגילה עניין, אלא גם החליט לממש את חלומו של סבו הלכה למעשה. ומכאן חלוקות הדיעות ביחס להמשך האגדה, שהפכה הגדה.

דעה אחת של כמה תושבי קיסריה גורסת, כי הבארון רוטשילד פנה אל שר הפנים דאז, משה חיים שפירא, והציע לו את ההצעה הנדיבה של סבו, בתנאי שתושבי המקום ובעלי-העסקים לעתיד ישלמו את המיסים לבארון. דהיינו, בתוך מדינת יש"ראל תקום מדינה פרטית בבעלות רוטשילד. שר-הפנים הסכים, אלא שבדיוק כאשר עמדו החוזים להיחתם נפטר והלך לעולמו, ושר חדש קם לישראל, ישראל ברי-יהודה, שבא במקומו של ישראל רוקח, היה ידוע כפטר ריוט גדול וכסוציאליסט גדול עוד יותר. הוא דוחה את ההצעה מכל וכל, ואמר: „לא יקום ולא יהיה כדבר הזה במדינת ישראל“.

עד כאן — האגדה. לגבי העובדות שעליהן

האמידים תושבי שכונה 8. אלה חולמים לעבור לשכונה 2. חלקם הצליח, חלקם האחר נאלץ לוותר כיוון שאין עוד מיגרשים בשכונה 2. תושבי שכונה 8 אינם עשירים במיוחד. חלקם מתגוררים בבתיים דומי-שפחתיים, וכימעט כולם מתגוררים בקיסריה דרז'קבע במשך כל השנה וזהו ביתם היחידי.

האגדה מספרת כי הנדיב הידוע, הבארון אדמונד דה-רוטשילד, עלה יום אחד על גיבעת זכרון-יעקוב, העיף מבט מסביב, השקיף על הנוף ואמר בסיגנון מקגארטי מובהק: „ריכשו!“ שליחי הבארון יצאו ורכשו מיד כל מה

העניים תושבי עיריית-הפיתוח אור-עקיבא, שעד היום לא פותחה כראוי. תו שבי אור-עקיבא מספקים את עובדי השירותים לשכונות הווילות של קיסריה. מאור-עקיבא באים עוזרות-הבית והפועלים השחורים. תושבי